

Verksamhetsberättelse 2023/2024

Rättvisa vindar norra Östergötland, RVNO

Föreningen, som bildades den 19 oktober 2020, har under verksamhetsåret 2023 fortsatt sitt arbete med följande ledamöter i styrelsen:

Ordförande

Per-Olov Strandberg

Ledamöter

Catharina Roos, vice ordförande

Agneta Lundén, sekreterare och medlemsansvarig

Fredrik Nilsson, kassör

Erik Darenius

Janne Doggsen

Yvonne Lindberg

Göran Linder

Håkan Svensson

Thomas Westerberg

Erik Westlind

Rolf Åbjörnsson

Hans Kindstrand har deltagit i de flesta styrelsemötena som adjungerad ledamot.

Styrelsen har haft 11 protokollförda möten under verksamhetsåret. Antalet medlemmar per den 31 december 2023 var 605.

Datum 2024-03-24:

.....
Agneta Lundén
sekreterare

.....
Per-Olov Strandberg
ordförande

Föreningens arbetsgrupper har fortsatt att arbeta med aktuella frågor i linje med föreningens syfte och verksamhet.

Naturgruppen

Fortsatt riktad inventering mot fiskgjuse och storlom samt havsörn under vår- och försommar. Vi har lyckats hitta en ny storlomshäckning inom området. Alla inventeringsresultat är nu inlagda i Artportalen.

Fortsatt kontroll av avverkningsanmälningar som inkommit till Skogsstyrelsen. Även bistått med hjälp vid fågelinventering i de två områdena Ållebråta norr om Valdemarsvik och ett område vid Falerum-Uknadalen.

Hälsogruppen

Vi har fortsatt att arbeta aktivt för att öka våra kunskaper om hälsoriskerna orsakade av industriell vindkraft. Vi har bevakat press och forskningsläget kring relevant koppling mellan ohälsa och vindkraft vad gäller mikroplaster, kemikalier, buller och skuggor.

Vi har även kontaktat och stöttat redan drabbade t.ex. i Gusum och Uknadalen, genom att bland annat hålla bildspelspresentationer och delta i diskussioner utifrån vårt arbete och våra erfarenheter. Arbetet under året har även innefattat insändare och artiklar till pressen.

Teknikgruppen

Baserat på en växande mängd aggregerad data har teknikgruppen fortsatt att arbeta med att kvantifiera och jämföra olika energislags påverkan, bland annat avseende tillgänglighet och tillförlitlighet, effektivitet, behov av energilagring jämte balans- och reservkraft, direkta och indirekta kostnader på systemisk nivå, elpris över tid, koldioxidutsläpp, miljöbelastning, energidensitet visavis ytbehov, jämte råvaru- och resursbehov samt EROI (energi producerad i förhållande till energin konsumerad under ett kraftslags livscykel).

Teknikgruppens konklusion är att vindkraftens plats i den framtida energimixen bör vara marginell. Det är helt enkelt så att storskalig vindkraft "kostar mer än den smakar" i så många dimensioner.

Rättvisa vindar projektgrupp, RVP

Projektgruppen, som är ett samarbete mellan RVNO och föreningen Rättvisa vindar vid Regna, RVVR, har under året fortsatt enligt uppdrag, med att följa och informera Finspångs kommuns beredningsgrupp för tematiskt tillägg om vindkraft om de konsekvenser som storskaliga vindkraft beräknas leda till.

Medlemmar ur projektgruppens bjöds under hösten 2023 in till beredningsgruppen och informerade om fastigheters värdeminskning redan vid planering av vindkraftverk, avståndsberäkning, påverkan på människors hälsa m.m.

Projektgruppens ordförande Catharina Roos har haft fortsatt kontakt med beredningsgruppens ordförande Patrik Karlsson. Gruppen har även löpande skickat aktuell information till beredningsgruppen och till enskilda politiker. Vi förbereder också artiklar samt ytterligare information innan beredningsgruppens samrådsunderlag skickas ut, troligen innan sommaren.

Företagargruppen

Gruppen, genom Catharina Roos, har under året främst arbetat med politikerkontakter i både Norrköping och Finspång för att säkra kunskaperna kring den storskaliga vindkraftens konsekvenser.

Juridikgruppen

Även 2023 har varit ett händelserikt år. Etablering av vindkraft är en synnerligen komplex juridisk fråga som inbegriper tillämpning av en rad lagar och förordningar, främst kanske miljöbalken, artskyddsförordningen, EU-stadgan och en del EU-direktiv. Den praxis som mark- och miljööverdomstolen, MÖD, etablerat ansluter inte alltid till dessa rättsdokument.

Till exempel har man i praxis helt bortsett från egendomsskyddet i grundlagen och motsvarande bestämmelser i Europakonventionen och EU-stadgan. Inte heller följer praxis den bestämmelse i MKB-direktivet som föreskriver att direkt och indirekt påverkan på materiala värden skall utredas och redovisas av den som vill etablera en miljöfarlig verksamhet.

Incitamentsutredningen

Under året har incitamentsutredningen lagt sitt betänkande *Värdet av vinden (SOU 2023:18)* RVNO var officiell remissinstans och har tillsammans med riksföreningen Motvind Sverige lämnat ett remissvar till regeringen. Betänkandet har ännu inte föranlett något förslag till lagstiftning.

Norrköpings kommuns nya översiktsplan

RVNO har haft synpunkter på Norrköpings kommuns samrådsunderlag gällande ny översiktsplan.

Norrköpings kommuns nya bullernormer

RVNO har haft synpunkter på Norrköpings kommuns samrådsunderlag gällande nya bullernormer.

Finspångs kommuns tematiska tillägg om vindkraft i översiktsplanen

Juridikgruppen, genom Hans Kindstrand, har varit delaktig i RV projektgrupp och i gruppens möten med Finspångs kommun, och genom den förmedlat kunskap kring bland annat den demokratiska processen, medborgardialog och lagstiftning kring etablering av storskalig vindkraft i relation till bland annat närboende och påverkan på fastighetsvärden. Vi har också haft fortlöpande kontakt med företrädare för fullmäktiges beredningsgrupp.

Finspångs översiktsplan 2020 och TÖP vindkraft

Utgångspunkten för RV projektgrupp är att ÖP 2020 innebär att boende inom kommunen ska prioriteras samt att naturvärden, kulturvärden och attraktiva arbetsplatser fredas. Vi menar även att kommunens mål om ett ökat invånarantal inte är förenligt med att göra boendemiljöer mindre attraktiva genom etablering av storskalig vindkraft. Vår ståndpunkt är att respektavståndet "10 H" ska gälla, alltså att vindkraftverk inte får placeras inom ett avstånd av 10 gånger verkshöjden till bostäder.

På nationell nivå har samarbetet med föreningen Svenskt Landskapsskydd och föreningen Motvind Sverige fortsatt och utvecklats.

Kommunikationsgruppen

Gruppens uppgift är att bistå RVNO:s styrelse med planering och genomförande av föreningens kommunikationsinsatser, som pressmeddelanden, folddrar, debatttexter, kommunikationsaktiviteter och presentationsmaterial till RVNO:s årsmöte. Gruppen ansvarar för föreningens hemsida, med omvärldsbevakning, nyheter och information samt nyhetsbrev och sociala medier.

Under 2023 har vi gjort 12 inlägg på hemsidan och skickat ut 8 digitala nyhetsbrev till föreningens medlemmar. Nyhetsbreven finns samlade på www.rvno.se/veckobrev. Vi har också producerat presentationsmaterial i form av video och bildspel till hälsogruppens föreläsningar om sin verksamhet hos två andra föreningar i Östergötland.

I januari 2024 hade RVNO:s Youtube-kanal haft totalt 58 000 visningar.